

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

ПРАКТИКУМ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ РІВНЯ В2-С1

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія / 014 Середня освіта. Мова і література (німецька)
освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад. / Середня освіта. Німецька мова

Луцьк 2020

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Практикум з німецької мови рівня B2/C1» підготовки бакалавра, галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад» та галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальності 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)», за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Німецька мова».

Розробник: Лисецька Н. Г., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 5 від 24 листопада 2020 р.**

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 90 год. / 3 кредити	Спеціальність: 035 Філологія	Рік навчання 4
		Семестр 7-й
		Лекції -
ІНДЗ: немає	Освітня програма: «Мова і література (німецька). Переклад»	Практичні (семінарські) 26 год. Консультації 6 год.
		Самостійна робота 58 год.
	Освітній рівень: бакалавр	Форма контролю: залік
Мова навчання		німецька

Таблиця 1а (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 90 год. / 3 кредити	Спеціальність: 014 Середня освіта. Мова і література (німецька)	Рік навчання 3
		Семестр 7-й
		Лекції -
ІНДЗ: немає	Освітня програма: «Середня освіта. Німецька мова»	Практичні (семінарські) 30 год. Консультації 6 год.
		Самостійна робота 54 год.
	Освітній рівень: бакалавр	Форма контролю: залік
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Лисецька Наталія Григорівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +380 332 72 16 36

Дні занять згідно розкладу:

([http://194.44.187.20/cgi-](http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?fbclid=IwAR0VGO0MAb494WEi7qwwQgwYyh3aOc6TEtS7tKUU8TBsFPWksGHF8aPA7-c)

[bin/timetable.cgi?fbclid=IwAR0VGO0MAb494WEi7qwwQgwYyh3aOc6TEtS7tKUU8TBsFPWksGHF8aPA7-c](http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?fbclid=IwAR0VGO0MAb494WEi7qwwQgwYyh3aOc6TEtS7tKUU8TBsFPWksGHF8aPA7-c))

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Програма навчальної дисципліни «Практикум з німецької мови рівня B2/C1», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальностями 035 «Філологія» та 014 «Середня освіта. Мова та література (німецька)».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є німецька мова як засіб соціального спілкування й розвитку професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності як складової частини діяльній компетентності.

Пререквізити курсу передбачають наявність у студентів знань та навичок, які вони отримали на заняттях з німецької мови під час навчання в університеті. До **постреквізитів курсу** відносимо компетентності з країнознавства, міжкультурної та фахової комунікації, практики перекладу тощо.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу полягає в поглибленні знань студентів німецької мови під час тренування різних актуальних комунікативних ситуацій і основних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письма) відповідно до рівня володіння мовою. Курс орієнтований на види завдань, які ставляться до іспиту TestDaF.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Практикум з німецької мови рівня B2/C1» є:

- ❖ сформувати у студентів необхідні вміння та навички основних видів мовленнєвої діяльності: читання, аудіювання, письма, усного мовлення (монологічного й діалогічного);
- ❖ сформувати у студентів різні види компетентностей, які потрібні для успішної самореалізації в професійній діяльності.

3. Результати навчання (компетентності).

У процесі вивчення курсу «Практикум з німецької мови рівня B2/C1» спеціальності 035 «Філологія» студент повинен оволодіти такими **загальними компетентностями (ЗК)** та **фаховими компетентностями (ФК)**, як:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК 4. Здатність аналізувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 12. Здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації.

ФК 13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

Освітній компонент «Практикум з німецької мови рівня B2/C1» забезпечує формування таких програмних результатів навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, проявляти толерантне ставлення, цінувати і поважати різноманітність та мультикультурність тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 9. Характеризувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію, розуміти іншомовні соціокультурні реалії, знати й адекватно тлумачити різні зразки мовленнєвої поведінки.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

У процесі вивчення курсу «Практикум з німецької мови рівня B2/C1» спеціальності 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)» студент повинен оволодіти такими **загальними компетентностями (ЗК)** та **фаховими компетентностями (ФК)**, як:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, виявляти повагу та цінувати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, наукові цінності і досягнення суспільства.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня толерантно і взаємоввічливо із дотриманням професійної етики.

ЗК 10. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 11. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, шукати, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК 12. Здатність використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології.

ЗК 13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 14. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4. Здатність послуговуватися у професійній діяльності знаннями про історію мови та основні мовні явища, враховуючи різні напрями сучасних філологічних досліджень, здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 5. Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку німецькомовної літератури, напрямів, жанрів і стилів, представників та художніх явищ, визначати її місце у світовому літературному процесі.

ФК 8. Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 10. Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісні ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ФК 13. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

ФК 14. Здатність виконувати наукові фахові дослідження з німецької та англійської мов, а також оприлюднювати їхні результати.

Освітній компонент «Практикум з німецької мови рівня B2/C1» забезпечує формування таких програмних результатів навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземною мовами усно й письмово та використовувати їх для організації та управління освітнім процесом.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її.

ПРН 3. Аналізувати можливості особистого професійного розвитку, визначати його оптимальний зміст і форми, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, планувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; зберігати й примножувати моральні, наукові цінності і досягнення суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності вчителя іноземних мов.

ПРН 9. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності вчителя іноземних мов.

ПРН 10. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 11. Аналізувати мовні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 12. Аналізувати й інтерпретувати твори німецькомовної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 13. Використовувати іноземні мови (німецьку, англійську, шведську) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 17. Взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходи, визначені цілями сталого розвитку.

ПРН 20. Організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовувати різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час.

ПРН 21. Здійснювати оцінювання результатів навчання із дотриманням відповідних критеріїв та принципів академічної доброчесності, аналізувати результати навчання учнів та забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання учнів.

4. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (денна форма)
Спеціальність: 035 Філологія

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Praktikum: Deutsch als Fremdsprache					
Тема 1. Leseverstehen	21	6	14	1	СЗ , ДС, ТР, Т
Тема 2. Hörverstehen	21	6	14	1	СЗ , ДС, ТР, Т
Тема 3. Schriftlicher Ausdruck. Grafikerläuterung.	24	6	16	2	СЗ , ДС, ТР, Р
Тема 4. Mündlicher Ausdruck.	24	8	14	2	СЗ , ДС, ТР
Разом за модулем 1	90	26	58	6	
Всього годин / Балів (поточний контроль, робота в семестрі)	90	26	58	6	40
Підсумковий контроль					
Види підсумкових робіт					Бал
Підсумкова контрольна робота					60
Всього балів за залік (підсумковий контроль)					60
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та залік (підсумковий контроль)					100

Таблиця 2а (денна форма)
Спеціальність: 014 Середня освіта

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Praktikum: Deutsch als Fremdsprache					
Тема 1. Leseverstehen	22	7	14	1	СЗ , ДС, ТР, Т
Тема 2. Hörverstehen	22	7	14	1	СЗ , ДС, ТР, Т
Тема 3. Schriftlicher Ausdruck. Grafikerläuterung.	24	8	14	2	СЗ , ДС, ТР, Р
Тема 4. Mündlicher Ausdruck.	22	8	12	2	СЗ , ДС, ТР
Разом за модулем 1	90	30	54	6	
Всього годин / Балів (поточний контроль, робота в семестрі)	90	30	54	6	40

Підсумковий контроль	
Види підсумкових робіт	Бал
Підсумкова контрольна робота	60
Всього балів за залік (підсумковий контроль)	60
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та залік (підсумковий контроль)	100

*Форма контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також доповідь, аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору, аналіз графіки тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Цей вид роботи включає підготовку студента до практичних занять.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо студент не може бути присутнім на заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом. Виконувати завдання студент повинен самостійно. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Відповідь студента оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 5 балів), при цьому середній бал множимо на коефіцієнт 8.

Оцінювання поточного контролю:

- Оцінка “відмінно” відповідає 5 балам за усні відповіді на практичних заняттях, написання письмових робіт (тестів, письмового висловлювання) і ставиться за широкі й системні знання з практикума німецької мови рівня B2/C1;

- Оцінка “добре” відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання письмових робіт (тестів, письмового висловлювання) і ставиться за хороші знання з практикума німецької мови рівня B2/C1;

- Оцінка “задовільно” відповідає 3 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (тестів, письмового висловлювання) і ставиться за базові знання з практикума німецької мови рівня B2/C1;

- Оцінка “незадовільно” відповідає 0-2 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (тестів, письмового висловлювання) і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання матеріалу з практикума німецької мови рівня B2/C1.

З ПОЛОЖЕННЯМ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів можна познайомитися за посиланням: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Згідно з ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultatuv_navchannia_formalnii.pdf студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації Університету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної доброчесності. В академічній діяльності керуємося Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>), у якому передбачено самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність, визначену Кодексом.

Учасники освітнього процесу повинні толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися правил академічної доброчесності, самостійно виконувати навчальні завдання; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань забороняється. У разі виявлення несамотійного виконання практичних завдань, ці завдання зараховані не будуть.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо студент був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції, у конкурсах та академічна мобільність), він може здати завдання практичного заняття викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології) або на його електронну скриньку. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається надсилання виконаних завдань на електронну скриньку викладача до початку наступного заняття або їх здавання на консультації викладачу.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль має одну складову: виконання підсумкової контрольної роботи (60 балів).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Лисецька Н., Хайдемейер В. Українсько-німецький розмовник : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 3-тє вид., доопр. і переробл. (Гриф МОН України, лист № 1/1-5222 від 12.03.13). Луцьк: Вежа-Друк. 2018. 204 с.
2. Aspekte neu C1. Mittelstufe Deutsch. Lehrbuch mit DVD / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. 208 S.
3. Aspekte neu C1. Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 1 mit CD C1 zum Arbeitsbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. 200 S.
4. Aspekte neu C1 Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 2 mit CD C1 zum Arbeitsbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. 200 S.
5. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen C1. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Leipzig: Schubert-Verlag, 2013. 270 S.
6. Buscha A., Raven S., Toscher M. G. Erkundungen C2. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Leipzig: Schubert-Verlag, 2014. 224 S.
7. Deutsch lernen. Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>
8. Glotz-Kastanis Jo. Sprechen. Schreiben. Mitreden. Ein Übungsbuch zum Training von VORTRAG und AUFSATZ in der Oberstufe. Athen: CHR. KARABATOS, 2007. 294 S.
9. Online-Aufgaben Deutsch als Fremdsprache. URL: https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_kap8 hoeren1.htm
10. Rocco G., Krauß S., Vogelwiesche N. DUDEN Wortschatztrainer – Deutsch als Fremdsprache: Üben, erweitern, wiederholen. Berlin: Dudenverlag, 2016. 212 S.
11. TestDaF. URL: <https://www.testdaf.de/de/teilnehmende/der-papierbasierte-testdaf/vorbereitung-auf-den-papierbasierten-testdaf/>
12. TestDaF. Musterprüfung 1. Herausgegeben vom TestDaF-Institut. Ismaning: Hueber. 2005. 79 S.

13. TestDaF. Musterprüfung 5. Herausgegeben vom TestDaF-Institut. Ismaning: Hueber. 2014. 80 S.

Додаткова

14. Aspekte B2. Mittelstufe Deutsch. Lehr- und Arbeitsbuch 2, Teil 1 / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag, R.-P. Lösche. Berlin ; Madrid ; München ; Warschau; Wien ; Zürich : Langenscheidt, 2010. 207 S.
15. Aspekte B2. Mittelstufe Deutsch. Lehr- und Arbeitsbuch 2, Teil 2 / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag, R.-P. Lösche. Berlin ; Madrid ; München ; Warschau; Wien ; Zürich : Langenscheidt, 2010. 216 S.

Лексикографічні джерела та корпуси

1. Великий сучасний німецько-український та українсько-німецький словник. Автори-укладачі Чоботар О. И., Калиущенко В. Д., Оліфіренко В. В. Донецьк: БАО, 2009.
2. Малишев В. Ф., Кібенко В. А. Новий німецько-український і українсько-німецький словник Харків: «ДИВ», 2005. 576 с.
3. Мюллер В. Великий німецько-український словник. К.: Чумацький шлях, 2007.
4. Німецько-український фразеологічний словник / уклад.: Гаврись В. І., Пророченко О. П. Київ: Рад. шк., 1981. 382 с.
5. Смолій М. Великий українсько-німецький словник. Том 1 Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2018. 1088 с.
6. Смолій М. Великий українсько-німецький словник. Том 2 Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2018. 1008 с.
7. Agricola E. Wörter und Wendungen. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1992. 818 S.
8. DUDEN. URL: <https://www.duden.de/>
9. Duden. Das Bedeutungswörterbuch. Band 10. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 2002. 1103 S.
10. Duden. Das Bildwörterbuch. Band 3. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1995. 385 S.
11. Duden. Deutsches Universal Wörterbuch A-Z. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1996. 1816 S.
12. Duden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1997. 840 S.
13. Duden. Das Stilwörterbuch. Band 2. Mannheim ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1970. 846 S.
14. Duden. Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende / Hrsg. K. M. Eichhoff-Cypes u. R. Hoberg. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 2000. 344 S.
15. Duden. Die Grammatik. Band 4. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1998. 912 S.

16. Duden. Die sinn- und sachverwandten Wörter. Band 8. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1998. 858 S.
17. Duden. Redewendungen. Idiomatisches Wörterbuch. Band 11. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 1998. 864 S.
18. Duden. Richtiges und gutes Deutsch. Band 9. Mannheim: Dudenverlag, 1985. 803 S.
19. Duden. Zitate und Aussprüche. Band 12. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich: Dudenverlag, 2002. 959 S.
20. DWDS. URL: <https://www.dwds.de/>
21. Friedrich W. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. München: Max Hueber Verlag, 1995. 565 S.
22. Langenscheidt Online Wörterbücher. URL: <https://de.langenscheidt.com/>
23. Lewandowski Th. Linguistisches Wörterbuch, in 3 Bdn. Wiesbaden, 1990. S. 158–162.
24. OWID. URL: <https://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid.html>
25. PONS. Online-Wörterbuch. URL: <https://de.pons.com/>
26. Wander K. F. W. Deutsches Sprichwörterlexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. B. 4, Leipzig, 1876 (Neudruck Darmstadt 1977), Sp. 1355.
27. WDG – Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1961–1977.
28. Weidenfeld K. S. Lexikon der schönsten Sprichwörter und Zitate. Berlin : Bassermann, 2000. 400 S.
29. WORTSCHATZ. Universität Leipzig. URL: <https://wortschatz.uni-leipzig.de/de>

Интернет-ресурсы

1. <https://www.goethe.de/de/spr/ueb.html>
2. <https://www.daad-ukraine.org/de/>
3. <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>
4. <https://www.bpb.de/>
5. <https://www.klett-sprachen.de/>
6. https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/sa1_uebungen_index.htm
7. <https://www.hueber.de/deutsch-als-fremdsprache>
8. <https://www.cornelsen.de/empfehlungen/deutsch-als-fremdsprache>
9. <https://sprachportal.integrationsfonds.at/deutsch-lernen>
10. <http://cornelia.siteware.ch/grammatik/>
11. <http://www.deutsch-als-fremdsprache.de>
12. <https://www.deutschalsfremdsprache.ch/>
13. <https://deutschlern.net/blog/>
14. <https://idvnetz.org/dachl-online/dachl-im-fach-dafdz>
15. <https://www.lingofox.de/>
16. <http://www.grammatiktraining.de/uebungen.html>
17. <https://kahoot.com/>

18. <https://learningapps.org/>
19. <https://www.learningsnacks.de/#/welcome?channel=Learning%20Snacks>
20. <https://wordwall.net/de>
21. <https://quizlet.com/latest>
22. <https://www.voki.com/>
23. <https://www.socrative.com/>
24. <http://unterricht-digital.info/>
25. [https://sprachekulturkommunikation.com/lieder-und-musikvideos-im-daf-
unterricht/](https://sprachekulturkommunikation.com/lieder-und-musikvideos-im-daf-
unterricht/)
26. http://www.hoertexte-deutsch.at/ht_uebersicht.html
27. <https://www.zum.de/portal/ZUMpad>
28. <https://www.deutsch-to-go.de/>
29. <https://www.deutschunddeutlich.de/>
30. <https://deutschepodcasts.de/>
31. <https://www.deutsch-perfekt.com/#feature-1601538296>
32. <https://www.vitamine.de/>
33. <https://www.spiegel.de/>
34. <https://www.focus.de/>